

Title :	 ไทยรัฐ นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ ปีที่ 67 ฉบับที่ 21276 วันศุกร์ที่ 22 เมษายน พ.ศ.2559 ราคา 10.00 บาท www.thairath.co.th ไทยรัฐ TV 3 HD	
Subject Heading 1 :		
Subject Heading 2 :		กีฬา
Source :		
Date :		

ยามเย็นอันงดงาม วันเสาร์ที่ 9 เมษายน 2559 ฟากฟ้าเมืองเชียงราย
มีลมพายุและหมู่เมฆปกคลุม

แต่กระนั้นประชาชนผู้จงรักภักดีและเทิดทูนในพระมหากษัตริย์คุณ
ของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
อย่างล้นหลาม ก็ไม่ย่อท้อ อยู่ร่วมพิธีเปิด นิทรรศการ “20 ปี...เราไม่ลืม”
และเปิดตัวหนังสือ “อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง” ด้วยความ
อิมเอ็บใจ ปลื้มปีติ

นิทรรศการ “20 ปี...เราไม่ลืม” “ฉันจะเดินทางด้วยเรือลำนี้” เป็น
นิทรรศการระยะยาว จัดแสดงตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2559 เป็นต้นไป
ณ อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง บ้านป่าจี้ ตำบลรอบเวียง
อำเภอเมืองเชียงราย แสดงถึงพระปณิธานของ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี พระมารดาในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว การทรงงานของพระองค์ ที่ผืนดิน “ศิลาปะ” และ “เหตุผล” อย่างลงตัว

ถ่ายทอดแบบอย่างความเมตตา ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความ
ร่วมมือ และธุรกิจเพื่อสังคม ส่งต่อแรงบันดาลใจสู่คนรุ่นใหม่ที่จะตาม
รอยพระยุคลบาท ใช้ชีวิตอย่างสมดุลสร้างสรรค์ มีคุณค่าต่อสังคม โดย
มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ได้สืบสานพระราชปณิธาน แม้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ไป 20 ปีแล้ว

สองตัวอย่างที่สำคัญจากนิทรรศการ เตือนใจ (กุญชร ณ อยุธยา)
ตีเทสน์ บอกว่า หนึ่งใน...การปลูกป่าดอยตุง พระราชดำริของ สมเด็จพระบรมราชชนนี เมื่อปี 2530 นับเป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกป่ากว่า 50,000 ไร่บนดอยตุงที่ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการฟื้นฟูผืนป่า

แต่เมื่อผืนป่าเขียวขจีแล้วกลับพบว่าจำนวนและความหลากหลายของสัตว์ไม่เพิ่มขึ้น เนื่องจากป่าสนที่ปลูกไม่ไร้แหล่งอาหารของสัตว์และมีความสมบูรณ์ไม่เป็นมิตรต่อป่า เช่น ติดไฟง่าย ใบที่ร่วงลงคลุมดินไม่เอื้อต่อการฟื้นตัวของธรรมชาติของป่าจึงนำไปสู่การปลูกป่าวิธีใหม่ หรือ “การปลูกป่าแบบปลูกเสริม” คือคัดเลือกพันธุ์ไม้พื้นถิ่นมาปลูกเสริมเข้าไปจนเต็มพื้นที่ โดยเริ่มดำเนินการบนพื้นที่บ้านปางมะหันข้างเคียงดอยตุงอีก 14,015 ไร่

ปรากฏว่า...ได้ผลน่าพอใจแต่ก็พบว่าพื้นที่ที่ปล่อยให้ป่าฟื้นตัวขึ้นมาเอง โดยไม่มีสิ่งใดรบกวนได้ผลดียิ่งกว่า จึงนำไปสู่วิธีการ “ปลูกป่าแบบไม่ปลูก” ตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เน้นการบริหารจัดการพื้นที่ที่พัฒนาแหล่งน้ำ ส่งเสริมการเกษตร และปลูกสัตว์ที่ให้ผลผลิต... ผลค่าส่ง

อีก 20-30 ปีต่อมาเยาวชนเหล่านี้หลายคน
ได้เป็นความภาคภูมิใจของมูลนิธิฯ เช่น พุฒิ จะนุ
ชาวลาหู่เป็นผู้ใหญ่บ้านดูแลชุมชนที่พูดภาษา
ต่างกันถึง 8 กลุ่ม...รู้จักเจรจาแบบบัวไม่ให้ช้ำ
น้ำไม่ให้ขุ่น ใช้ช้อนกลางเวลาทานอาหาร
รวมกลุ่ม ส่วโพนนี้ กั้นนะ ชาวกะเหรี่ยงเป็น
ปลัดอำเภอชายแดนที่พูดภาษาเดียวกับชาวบ้าน

20ปี..เราไม่ลืม สมเด็จพระเจ้าแม่ฟ้าหลวง

เป็นวิธีที่ใช้เวลาน้อยลง งบประมาณลดลง...แต่ได้ผลดีขึ้น
วันนี้ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้ดำเนินการปลูกป่าขยายไปหลายพื้นที่
ทั้งในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน พื้นที่ป่าต้นน้ำควบคู่กับการปลูกจิต
สำนึกของคนในชุมชนให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของป่า เพื่อให้
คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

Title :	20 ปี...ภารกิจไร่แม่ฟ้าหลวงสู่แม่ฟ้าหลวง
Subject Heading 1 :	
Subject Heading 2 :	
Source :	ไทยรัฐ นพ 2.
Date :	วันศุกร์ที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2559

นำสนใจว่าของขวิญชินสำคัญที่ผู้มาร่วมงานได้รับด้วยความภาคภูมิใจก็คือ หนังสือ "อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง" อันทรงคุณค่ายิ่งทั้งเนื้อเรื่อง รูปประกอบ วรรคแก่การเก็บรักษาไว้เป็นมรดกของชาติ และรุ่นลูกหลานสืบไป เขียนโดย อาจารย์ณรงค์ พงษ์น้อย ผู้อำนวยการไร่แม่ฟ้าหลวง ถ่ายภาพโดย อาทิตย์ ศิริ ผู้เกิดในป่า อ่าวเวียงป้าเป่ามาเติบโตในไร่แม่ฟ้าหลวง มุกนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดพิมพ์เป็นเครื่องให้ระลึกการะในโอกาสที่ สมเด็จพระเจ้าเสด็จสู่สวรรคาลัยล่วงแล้วเป็นปีที่ 20

เนื้อเรื่องบอกเล่าความเป็นมาของไร่แม่ฟ้าหลวง สมเด็จพระเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการ "ปลูกคน" โดยนำเด็กวัยรุ่นทั้งชายหญิงที่ไม่ค่อยรู้ภาษาไทยมาฝึกฝน ให้วิชาความรู้ คำแนะนำชีวิตในสังคมไทยได้อย่างราบรื่นให้รู้คุณค่าของตนเองพยายามเป็นแสงสว่างในที่มีดลสว่างเอื้อเพื่อแผ่แผ่ถึงที่ "สมเด็จพระเจ้า" ทรงเป็นต้นแบบ

สอง...ความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการต่างๆตามพระราชปณิธานของ สมเด็จพระเจ้า ล้วนเกิดจากความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ ของข้าราชการ ข้าราชการ และภาคเอกชน สมเด็จพระเจ้า จึงทรงมีพระราชดำริว่า...

"ทศพิธราชธรรม...ว่ากันว่าเป็นธรรมของพระราชา แต่ที่จริงเป็นธรรมของคนทั่วไป ฉะนั้นอยากเปลี่ยนชื่อว่า "ทศพิธสามัคคีธรรม" ทำอะไร ทำด้วยกัน ด้วยสามัคคีงานต่างๆจึงจะสำเร็จ" "หวังว่าพวกท่านจะดำเนินการนี้ต่อไปโดยไม่มีฉันท เพราะมีกรรมการจัดการอยู่เรียบร้อยแล้ว"

อีก 20-30 ปีต่อมาเขวชนเหล่านี้หลายคนได้เป็นความภาคภูมิใจของมูลนิธิฯ เช่น พุติ จะนุ ชาวลาหู่เป็นผู้ใหญ่บ้านดูแลชุมชนที่พูดภาษาต่างกันถึง 8 กลุ่ม...รู้จักเจรจาแบบบัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น ใช้ช้อนกลาง เวลาทานอาหารรวมกลุ่ม สำโพหนี่ ถิ่นนะ ชาวกะเหรี่ยงเป็นปลัดอำเภอชายแดนที่พูดภาษาเดียวกับชาวบ้าน ทำให้ทุกเรื่องราวสำเร็จราบรื่นด้วยดีหรือ...หม่อมตี่ หม่อมโปีตะกู เด็กหญิงชาวอาข่าที่เคยเป็นช่างเท้าหลังตามประเพณีได้เป็นนายห้างขายสินค้าชาวเขาที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอ แต่มีใจเอื้อเฟื้อให้คำรถคนป่วยไปโรงพยาบาล ฯลฯ

ต่อมา...เมื่อมีหน่วยงานต่างๆเข้าไปสู่พื้นที่ไกลคมนาคม ทำให้ชุมชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ไร่แม่ฟ้าหลวง จึงปรับบทบาทและเปลี่ยนชื่อเป็นอุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง แต่คนส่วนใหญ่ยังคงคุ้นชื่อเดิมว่า... "ไร่แม่ฟ้าหลวง" ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่กลุ่มคนที่กว้างขวางยิ่งขึ้นให้คนในเมืองได้สัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ให้ได้สัมผัสความเรียบง่าย ความร่มรื่นในไร่แม่ฟ้าหลวง นำงานศิลปวัฒนธรรมต่างๆหลายสมัยมาแสดงต่อให้เกิดเหตุปัญญาอย่างไร้ขอบเขต มีการจัดนิทรรศการ จัดประมุขสัมมนา อบรม จัดงานมงคล เช่น พิธีวาหะ วันเกิด รวมทั้งต้อนรับบุคคลสำคัญระดับโลก เช่น พระราชาธิบดีและพระราชินีแห่งสวีเดน เป็นต้น

ใน "ไร่แม่ฟ้าหลวง" ประกอบด้วย 4 อาคารหลัก คือ หอคำหลวง หอคำน้อย ศาลาแก้ว หอแก้ว ซึ่งเอื้อต่อการใช้สอยหลายรูปแบบ ตามเหตุการณ์และฤดูกาล

บริเวณ 150 ไร่ ไร่แม่ฟ้าหลวง เป็นที่ศึกษา ถนอมพันธุ์ไม้ทั้งไทยและต่างประเทศต้นไม้มากต้นได้รับการดูแลเสมือนเป็นสมาชิกในไร่แม่ฟ้าใช้เพียงสิ่งประดับตกแต่ง หากได้มาเดินในไร่ยามเย็นตะวันชิงพลบ จะได้สัมผัสบรรยากาศ "รายรินสุคนธรส" ได้กลิ่นหอมคลอบอวลของพรรณไม้ที่หลากหลายสีต้น ทรวดทรงที่ผิดแผกกัน

พลิกไปดูบทที่ว่าด้วย "ลิลิปนกับไร่แม่ฟ้าหลวง" บันทึกความผูกพันระหว่างลิลิปนเอกของกรุงรัตนโกสินทร์กับไร่แม่ฟ้าหลวงยกตัวอย่างสามท่านคือ รงษ์ วงษ์สวรรค์ ถวัลย์ ดัชนี และอังคาร กัลยาณพงศ์ ซึ่งหวังว่าลิลิปนรุ่นต่อๆมาจะมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับไร่ต่อไป

บทสุดท้ายว่าด้วย "ไร่แม่ฟ้าหลวงกับเชิงรอยที่ควรจะเป็น" เล่าถึงชะตากรรมที่แม่ฟ้าหลวงเสด็จมาประทับทรงงานที่พระตำหนักดอยตุง พ.ศ.2531 เป็นผลให้ดอยตุงเขียวขจีจนถึงทุกวันนี้ ถ้าไม่มีพระองค์ท่านฝนฟ้า น้ำท่า จะน้อยลงไปสักเท่าใด...ไร่แม่ฟ้าหลวง จึงปลูก ดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ หลีกเลี้ยงการเผาวัสดุเหลือใช้ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ในวันที่ร้อนจัดอุณหภูมิใน ไร่แม่ฟ้าหลวง จะต่ำกว่านอกไร่ 3-4 องศา

วิถีของ ไร่แม่ฟ้าหลวง คือ ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติเช่นนี้ตลอดมา เพื่อให้เชิงรอยเป็นอย่างที่ควรจะเป็น เตือนใจ ดีเทศน์ ในฐานะศิษย์ที่ได้สัมผัสพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้า ได้เรียนรู้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินชีวิตจาก อาจารย์ณรงค์ พงษ์น้อย ตั้งแต่ครั้งมาเป็นบัณฑิตอาสาสมัครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อปี 2517

จนถึงปัจจุบัน...ใคร่ขอเชิญชวนทุกท่านติดตามเรื่องราวไร่แม่ฟ้าหลวงอย่างลึกซึ้งได้ในหนังสือดีแห่งปี "อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง" หาซื้อได้ที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ถนนพระราม 4 ลุมพินี โทร.0-2252-7114 หรือ www.maefahluang.org และหาโอกาสไปเยือน "ไร่แม่ฟ้าหลวง" พร้อมคนที่ท่านรัก...สักครั้งหนึ่งในชีวิต.